

Katowice, 7 sierpnia 2013 roku

**Szanowny Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący
Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych
Senator RP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

na dzisiejszym na posiedzeniu plenarnym Senatu będzie rozpatrywany rządowy projekt nowelizacji ustawy z 11 marca 2004 o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Ordynacja podatkowa (druk senacki nr 419, 419 A). Projekt zakłada rozszerzenie załącznika nr 11, zawierającego produkty, które zostaną objęte systemem odwróconego obciążenia. Mechanizm pozwala na skuteczne ograniczenie wyłudzeń podatku VAT.

Członkowie Izby odnotowują w ostatnim czasie wzrost wyłudzeń podatku w półproduktach z aluminium. Proceder choć nie jest jeszcze dostrzegany przez urzędy skarbowe to jest widoczny w wartości asymetrii dla towarów z metali nieżelaznych oraz wartość potencjalnie wyłudzonego podatku VAT. Z danych Eurostatu dotyczących asymetrii w handlu z krajami UE wynika, że najwyższe wartości odnoszą się do produktów aluminiowych.

Wartość asymetrii dla towarów z aluminium oraz wartość potencjalnie wyłudzonego podatku VAT w latach 2012-2013

Kod	Opis	2012 w mln zł	2013 w mln zł
761699	Pozostałe artykuły z aluminium	1,3	15,7
761090	Konstrukcje z aluminium (z wyłączeniem budynków prefabrykowanych objętych pozycją 9406) i części takich konstrukcji (na przykład mosty i części mostów, wieże, maszty kratowe, dachy, szkielety konstrukcji dachów, drzwi i okna oraz ramy do nich i progi drzwiowe, balustrady, filary i kolumny); płyty, pręty, kształtowniki, rury i temu podobne, z aluminium, przygotowane do stosowania w konstrukcjach	4,9	12,4
761290	Beczki, bębny, puszki, skrzynki i podobne pojemniki, z aluminium (włączając sztywne lub składane pojemniki rurowe), na dowolny materiał (inny niż sprężony lub skroplony gaz), o pojemności nieprzekraczającej 300 litrów, nawet pokryte lub izolowane cieplnie, ale niewyposażone w urządzenia mechaniczne lub termiczne	2,8	7,3
760421	Sztaby, pręty i kształtowniki, z aluminium: - - Kształtowniki drążone	6,5	5,2
760110	Aluminium nieobrobione plastycznie: – Aluminium niestopowe	1,7	5,4
760612	Blachy grube, cienkie oraz taśma, o grubości przekraczającej 0,2 mm, z aluminium: – Prostokątne (włączając kwadratowe) – ze stopów aluminium	1,0	5,0
SUMA		18,2	51,1

Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu
ul. Graniczna 29 lok.611
40-017 Katowice
tel./fax +48 32 204 20 24
www.igmnir.pl
e-mail: biuro@igmnir.pl



W całym 2012 roku wysokość wyłudzeń oscylowała wokół 43 mln zł, a w 2011 wyniosła 22 mln zł. **Z szacunków Izby** (na podstawie danych z Eurostatu) **wynika, że wartość wyłudzonego podatku VAT na towarach i artykułach z aluminium w I kwartale tego roku osiągnęła już ponad 50 mln złotych.**

Prosimy o uwzględnienie w nowelizowanej ustawie rozszerzenia załącznika nr 11 o półprodukty aluminium (proponycja poprawki stanowi załącznik nr 1 do niniejszego pisma). Członkowie Izby apelują o podjęcie decyzji przeciwdziałającej rozszerzaniu się działalności nieuczciwych przedsiębiorców.

Z poważaniem

Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu
PREZES ZARZĄDU

Kazimierz Pożnański

Propozycja rozszerzenia Załącznika 11 do Ustawy o podatku od towarów i usług o półprodukty aluminium:

Symbol PKWiU	Nazwa towaru (grupy towarów)
24.42.11.0	Aluminium nieobrobione plastycznie
24.42.12.0	Tlenek glinu, z wyłączeniem sztucznego korundu
24.42.21.0	Proszki i płatki z aluminium
24.42.22.0	Płaskowniki, walcówka, pręty i kształtowniki, z aluminium i stopów aluminium
24.42.23.0	Drut z aluminium i stopów aluminium
24.42.24.0	Płyty, blachy i taśmy z aluminium i stopów aluminium, o grubości > 0,2 mm
24.42.25.0	Folia z aluminium i stopów aluminium, o grubości <= 0,2 mm
24.42.26.0	Rury, przewody rurowe oraz łączniki rur lub przewodów rurowych, z aluminium i stopów aluminium

Uzasadnienie:

Wprowadzenie mechanizmu odwrotnego obciążenia na półprodukty z metali nieżelaznych, w szczególności miedzi i aluminium w obecnej nowelizacji Ustawy o VAT zwiększy wpływy Skarbu Państwa, wyeliminuje nieuczciwą konkurencję oraz ryzyko wykorzystania nieświadomych przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw kontrolowanych bezpośrednio lub pośrednio przez Skarb Państwa, przez oszustów w procederze wyłudzenia podatku VAT.

Szacunkowa wartość zysków dla budżetu państwa i polskich przedsiębiorstw - na podstawie danych statystycznych za rok 2012 prezentowanych przez Eurostat

Roczne koszty dla przedsiębiorców, których objmie zmiana	Roczne dodatkowe zyski dla przedsiębiorców	Roczne koszty dla budżetu państwa	Roczne dodatkowe wpływy do budżetu państwa
0	Kilkadziesiąt milionów*	2 mln zł **	400 mln zł

*przybliżony, szacowany zysk dla uczciwych przedsiębiorców w związku ze zwiększeniem marży (od tego dodatkowego zysku 19% trafi do skarbu państwa w formie podatku od przedsiębiorstw)

** koszt finansowania opóźnionego o 30 dni spływu podatku VAT

Problem wyłudzonego podatku VAT na towarach z metali nieżelaznych jest obecnie prawie dwa razy większy niż na wyrobach hutniczych. W ostatnich dwóch latach nastąpił ponad 13-krotny wzrost wyłudzeń podatku VAT na towarach z metali nieżelaznych w porównaniu do poziomu z 2010 r.

Wartość asymetrii dla towarów z aluminium oraz wartość potencjalnie wyłudzonego podatku VAT w latach 2012-2013

Kod	Opis	2012 w mln zł	2013 w mln zł
761699	Pozostałe artykuły z aluminium	1,3	15,7
761090	Konstrukcje z aluminium (z wyłączeniem budynków prefabrykowanych objętych pozycją 9406) i części takich konstrukcji (na przykład mosty i części mostów, wieże, maszty kratowe, dachy, szkielety konstrukcji dachów, drzwi i okna oraz ramy do nich i progi drzwiowe, balustrady, filary i kolumny); płyty, pręty, kształtowniki, rury i temu podobne, z aluminium, przygotowane do stosowania w konstrukcjach	4,9	12,4
761290	Beczki, bębny, puszki, skrzynki i podobne pojemniki, z aluminium (włączając sztywne lub składane pojemniki rurowe), na dowolny materiał (inny niż sprężony lub skroplony gaz), o pojemności nieprzekraczającej 300 litrów, nawet pokryte lub izolowane cieplnie, ale niewyposażone w urządzenia mechaniczne lub termiczne	2,8	7,3
760421	Sztaby, pręty i kształtowniki, z aluminium: - - Kształtowniki drążone	6,5	5,2
760110	Aluminium nieobrobione plastycznie: - Aluminium niestopowe	1,7	5,4
760612	Blachy grube, cienkie oraz taśma, o grubości przekraczającej 0,2 mm, z aluminium: - Prostokątne (włączając kwadratowe) - ze stopów aluminium	1,0	5,0
SUMA		18,2	51,1

Wartość asymetrii dla towarów z metali nieżelaznych oraz wartość potencjalnie wyłudzonego podatku VAT w latach 2006-2012

DZIAŁ	OPIS	2010	2011	2012
G-74	MIEDŹ I ARTYKUŁY Z MIEDZI	106	194	323
G-75	NIKIEL I ARTYKUŁY Z NIKLU	-15	-1	44
G-76	ALUMINIUM I ARTYKUŁY Z ALUMINIUM	-116	22	43
G-79	CYNK I ARTYKUŁY Z CYNKU	63	64	48
SUMA		38	279	458
	Średni kurs EUR	3.99	4.12	4.19
	Wartość asymetrii eksportu krajów Unii Europejskiej do Polski w mln złotych	152	1 149	1 917
	Stawka podstawowa VAT	22%	23%	23%
	Wartość potencjalnie wyłudzonego VAT z tytułu asymetrii eksportu krajów Unii Europejskiej do Polski w mln PLN	33	264	441

źródło: Eurostat

W pierwszym kwartale 2013 r. wystąpił wzrost aż o 55% w stosunku do tego samego okresu ubiegłego roku. Zakładając, że dynamika z pierwszego kwartału utrzyma się, **wyłudzenie podatku VAT na towarach z metali nieżelaznych w 2013 r. osiągnie poziom ok. 700 mln złotych** (na wyrobach hutniczych szacuje się poziom wyłudzeń na kwotę 400 mln złotych). **Wyłudzenia dotyczą przede wszystkim towarów z miedzi i aluminium.**

DZIAŁ	OPIS	I kw. 2012	I kw. 2013	Zmiana
G-74	MIEDŹ I ARTYKUŁY Z MIEDZI	84	100	19%
G-75	NIKIEL I ARTYKUŁY Z NIKLU	2	4	100%
	<u>ALUMINIUM I ARTYKUŁY Z</u>			
G-76	<u>ALUMINIUM</u>	14	55	293%
G-79	CYNK I ARTYKUŁY Z CYNKU	13	19	46%
SUMA		113	178	58%
	Średni kurs EUR	4,23	4.16	
	Wartość asymetrii eksportu krajów Unii Europejskiej do Polski w mln złotych	478	740	
	Stawka podstawowa VAT	23%	23%	
	Wartość potencjalnie wyłudzonego VAT z tytułu asymetrii eksportu krajów Unii Europejskiej do Polski w mln PLN	110	170	55%

źródło: Eurostat

Z Raportu PwC pt. „Straty skarbu państwa w VAT” z czerwca 2013 roku wynika, że **luka w podatku VAT w Polsce wzrosła z 7 mld PLN w 2007 roku do 36,5 mld PLN w 2012 roku**, czyli o prawie 30 mld PLN, i stanowiła ok. 30% całkowitych wpływów z podatku VAT. Główną przyczyną rozszerzania luki jest bardzo szybki wzrost procedury wyłudzenia podatku VAT. Oznacza to, że z powodu samego wzrostu luki w podatku VAT **codziennie Skarb Państwa traci prawie 100 mln PLN wpływów**. Z powodu rosnącej luki w podatku VAT cierpi nie tylko Skarb Państwa, ale także uczciwi podatnicy, którzy nie są w stanie konkurować z podmiotami, mającymi dodatkową marżę w postaci wyłudzonego podatku VAT. Nieuczciwe podmioty mogą w związku z tym zaoferować istotnie niższą cenę w stosunku do ceny rynkowej.

W konsekwencji uczciwe przedsiębiorstwa tracą rynek zbytu, drastycznie spada rentowność ich działania i zmuszone są zmniejszyć zatrudnienie, na czym kolejny raz cierpi Skarb Państwa.

Narastająca skala wyłudzeń wskazuje na konieczność wprowadzenia działań wyprzedzających, uniemożliwiających nieuczciwym przedsiębiorstwom wyłudzenia podatku VAT. 11 lipca 2013 roku Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski w Sejmie, przedstawiając potrzebę uzupełnienia Załącznika nr 11, stwierdził, że: „Jeżeli chodzi o stosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia VAT-em wybranych, jak powiedziałem, niektórych wyrobów stalowych, trzeba podkreślić, że **nasze doświadczenia, nie tylko zresztą nasze, wskazują, że jest to metoda stosunkowo skuteczną, jeśli chodzi o eliminację czy ograniczenie tego wyłudzenia.**” Mechanizm odwrotnego obciążenia VAT-em został w Polsce wprowadzony 1 kwietnia 2011 roku w obrocie złomem. Ponad dwuletnie doświadczenia wskazują jednoznacznie, że **wprowadzenie mechanizmu odwrotnego obciążenia praktycznie wyeliminowało oszustwa podatkowe w obrocie złomem w Polsce.**

Mechanizm odwróconego naliczania podatku VAT na półprodukty z metali funkcjonuje w wielu innych krajach Unii Europejskiej. W tym samym wystąpieniu sejmowym Minister Maciej Grabowski stwierdził „*Należy podkreślić, że skala nadużyć oraz ich szkodliwość dla uczciwych przedsiębiorców, gospodarki i budżetu państwa przemawia za wprowadzeniem proponowanych rozwiązań jak najszybciej. Brak w Polsce analogicznych do stosowanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej rozwiązań nie tylko utrudnia faktyczną walkę z nadużyciami, ale również nie pozwala zapobiegać przechodzeniu nieuczciwych podatników z rynków innych państw, gdzie wprowadzono już stosowne mechanizmy zabezpieczające. Istnieje zatem uzasadniona potrzeba wprowadzenia tych regulacji do prawodawstwa polskiego, co powinno przyczynić się nie tylko do ograniczenia nadużyć, ale przede wszystkim do ograniczenia nieuczciwej konkurencji na rynku ze strony podmiotów niepłacących podatków.*”

Bardzo szybko rosnący poziom wyłudzonego podatku VAT oraz znikoma skuteczność organów podatkowych w zakresie odzyskiwania utraconych dochodów z tego podatku prowadzi do konkluzji, że tylko rozwiązania systemowe typu mechanizm odwrotnego obciążenia pozwalają skutecznie zapobiegać procederowi wyłudzenia podatku VAT. Egzekucja podatku VAT w 2012 r. wyniosła 2,05 mld zł, czyli ok. 6% luki w podatku VAT. Oznacza to, że na każde 100 ml n zł wyłudzonego podatku VAT organom podatkowym udaje się odzyskać tylko 6% tej kwoty.

Podstawa prawna - prawo unijne:

Lista postulowanych półproduktów zawiera się w wykazie towarów, dla których państwo członkowskie może wprowadzić mechanizm odwrotnego obciążenia zgodnie z Załącznikiem VI do Dyrektywy 2006/112/WE w brzmieniu:

„WYKAZ DOSTAW TOWARÓW I ŚWIADCZENIA USŁUG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 199 UST. 1 LIT. D)
(1) Dostawy odpadów żelaznych i nieżelaznych, złomu oraz zużytych materiałów, w tym półproduktów będącymi wynikiem przetwarzania, wytwarzania lub stapiania metali żelaznych i nieżelaznych oraz ich stopów;
(2) dostawy półproduktów żelaznych i nieżelaznych oraz niektórych powiązanych usług przetwarzania;”

Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu
PREZES ZARZĄDU

Kazimierz Poznański